

ทฤษฎีกบต้ม

The Boiled Frog Theory

"เธอจงระวังความคิด เพราะความคิดบ่อยๆ ก่อให้เกิดการกระทำ เธอจงระวังการกระทำ เพราะการกระทำบ่อยๆ ก่อให้เกิดนิสัย เธอจงระวังนิสัย เพราะนิสัยก่อให้เกิดบุคลิก เธอจงระวังบุคลิก เพราะบุคลิกจะกำหนดชะตากรรมของเธอ"

ทฤษฎีกบต้ม เป็นทฤษฎีที่นักวิชาการชาวไอริชผู้หนึ่งชื่อ Tichy and Sherman (1993) ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีโดยการทดลองนำกบมาต้มในอ่างน้ำ 2 อ่าง เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบปฏิกิริยาตอบสนองของกบ อ่างน้ำที่ชาวไอริชนำมาใช้ทดลองนั้น ใส่น้ำต่างกัน ใบแรกเป็นอ่างน้ำร้อนจัด ใบที่สองเป็นอ่างน้ำที่อุ่นสบายๆ และทำให้ค่อยๆ อุ่นขึ้นจนเดือด ได้ทดลองนำกบมา 2 ตัว ตัวแรกใส่ในอ่างน้ำที่ร้อนจัด ส่วนตัวที่สองใส่ในอ่างน้ำอุ่นที่ทำให้ร้อนขึ้นจนเดือด โดยผู้ทดลองต้องการศึกษาว่า กบตัวไหนจะตายก่อน หรือตัวไหนจะรอดชีวิต

ผลการทดลองปรากฏว่า กบที่ใส่ในอ่างแรก คือ อ่างน้ำเดือด ปรากฏว่ากบรอดชีวิต แต่กบที่ใส่ในอ่างน้ำอุ่นที่ค่อยๆ ร้อนขึ้นกลับตาย ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเหตุใด เหตุผลคือ กบในอ่างน้ำเดือดจะรู้ว่าน้ำร้อน จึงรีบกระโดดออกมาหลังสัมผัสน้ำเดือดทันที แต่กบที่อยู่ในอ่างน้ำอุ่นจะรู้สึกสบาย แม้น้ำจะค่อยๆ อุ่นขึ้นก็ไม่ยอมกระโดดออกมา ยังคงอยู่ในอ่างน้ำจนกระทั่งน้ำเดือดจึงตาย ด้วยสัญชาตญาณของการเอาตัวรอด กบจะรอดได้ต้องไวต่อความเปลี่ยนแปลงโดยเร็ว เรื่องต้มกบ หรือ กบต้ม เป็นการทดลองที่บ่งบอกให้เราต้องรู้จัก **ปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงโดยเร็ว** บ่อยครั้งที่เรามักจะเฉื่อยชาต่อความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งมักจะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงทีละเล็กละน้อย แต่มันก็เป็นสัญญาณเตือนให้ระวัง จงอย่าตายใจในสิ่งที่เปลี่ยนแปลง

ยกตัวอย่างเช่น ในทุก ๆ ปี น้ำที่กักเก็บตกลงทีละนิ้ว สองนิ้ว เราก็จะรู้สึกว่าเป็น "ไม่เป็นไร" เพราะมันยังมีน้ำอยู่ น้ำพร่องไปหน่อย ก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าจู่ๆ น้ำที่กักเก็บรั่วหายไปหมดล่ะ จะรู้สึกอย่างไร เป็นอุทาหรณ์ให้รู้ว่า ต้องหมั่นสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวเราและอย่า "เฉื่อยชา" ต่อสิ่งที่กำลังเปลี่ยน เตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง

1. เปิดทัศนคติให้ตระหนักว่า โลกภายนอกหมุนไปเร็วมาก "จงอย่าทำตัวเป็นกบในกะลา"
2. สภาวะการณ์ที่จะอยู่รอดได้นั้น รองรับได้เพียงบางสถานการณ์เท่านั้น "แต่ทุกคนมีความอดทนอดกลั้นต่างกัน"
3. ไม่มีกลุ่มใดที่จะแยกตัวอยู่ได้โดยลำพัง
4. เมื่อเปิดประตูออกไปสู่โลกภายนอก สิ่งแปลก ๆ ใหม่จะเข้ามากระทบ และเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
5. หากคิดจะเปลี่ยน ให้กล้าเปลี่ยนแปลงตัวเองก่อน
6. ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ย่อไม่มีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้น